

Spierballen en show rond verkiezingen

Vier Duitse deelstaten gaan zondag naar de stembus

Achtergrond - 21 maart 2006

(24 maart 2006) Vlak voor de verkiezingen in vier Duitse deelstaten tekenen zich meningsverschillen af binnen de tot nog toe harmonieuze grote coalitie. Spierballenvertoon, zeggen waarnemers. In de deelstaten blijft waarschijnlijk alles bij het oude.

Alleen in Saksen-Anhalt is het onzeker of de huidige CDU-FDP-regering zal aanblijven. Want volgens de actuele peilingen wordt de liberale fractie bij de komende verkiezingen gedecimeerd: met een verlies van 7,3 procentpunt zullen zij waarschijnlijk slechts 6 procent van de stemmen behalen.

De SPD daarentegen rekent op 23 procent en heeft daardoor min of meer de keus tussen een coalitie met de even grote Linkspartij of met de CDU - die waarschijnlijk met dertig procent onveranderd als grootste partij uit de bus zal komen. Het zou de vierde regeringswisseling zijn in de Oost-Duitse deelstaat. Sinds de eerste democratische verkiezingen in 1990 zwalkt de kiezersgunst in Saksen-Anhalt als in geen andere deelstaat.

Verrassingen

Maar niet alleen daarom houden waarnemers een flinke slag om de arm bij het doen van voorspellingen voor Saksen-Anhalt. Het zou niet de eerste keer zijn dat de opiniepeilingen hier een volstrekt vertekend beeld geven van de eigenlijke stemming onder de kiezers. Met name de opmerkelijke winst van de extreem-rechtse Deutsche Volksunion (DVU), die in 1998 bijna 13 procent van de stemmen kreeg, had niemand van tevoren zien aankomen.

Al wijzen peilingen op behoud van de status quo, toch zijn ook in de andere deelstaten verrassingen niet uitgesloten. De zwevende kiezers vormen een niet te verwaarlozen groep. In Baden-Württemberg weet bijvoorbeeld 46 procent van de kiezers nog niet zeker op wie zij aanstaande zondag gaat stemmen. Maar ook in Saksen-Anhalt en Rijnland-Palts aarzelt nog ruim een derde van de stemgerechtigde bevolking over de partij van zijn of haar voorkeur.

Sterke taal

Onderzoeksinstituut Forschungsgruppe Wahlen, van wie deze cijfers afkomstig

zijn, beschouwt de al jaren durende trend bij de kiezers om zich steeds later vast te leggen als gevolg van de verdwijnende mogelijkheid tot identificatie met één bepaalde partij. De partijprogramma's zouden steeds meer op elkaar gaan lijken.

Bij deze verkiezingen zouden de tegenstellingen tussen de grote partijen nog meer vervaagd zijn dan anders: als direct gevolg van de grote coalitie in Berlijn. De kiezer zoekt en vindt geen verschillen. Daar helpt kennelijk ook geen sterke taal in de Bondsdag tegen.

Carina de Jonge promoveert in München en schrijft regelmatig voor het Duitslandweb.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/1703/spierballen-en-show-rond-verkiezingen>